

Bản tin

SỐ 12 | 2024

Khuyến nông

Việt Nam

TRUNG TÂM KHUYẾN NÔNG QUỐC GIA
BỘ NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Chúc mừng
Năm mới

2025

Thư ngỏ

Thân gửi Trung tâm Khuyến nông Quốc gia,
hệ thống khuyến nông và khuyến nông cộng đồng cả nước!

Những ngày cuối năm 2024, khi cái se lạnh của đất trời hòa quyện với hơi ấm của lòng người, tôi muốn dành một chút thời gian để nói lời tri ân, đồng thời gửi gắm một vài suy nghĩ đến anh, chị, em - những người không ngừng cố gắng để đồng hành cùng nông dân, nâng bước nông nghiệp Việt Nam.

Một năm qua, chúng ta đã đi qua nhiều vùng đất, nghe bao câu chuyện, thấy được niềm vui, nhưng cũng cảm nhận được những trăn trở của người nông dân. Trong từng chuyến đi, tôi càng thêm thấm thía rằng, công tác khuyến nông không chỉ là mang kiến thức, kỹ thuật đến với bà con, mà còn là sứ mệnh gieo niềm tin, truyền cảm hứng và kết nối những giấc mơ.

Khuyến nông - không chỉ là hành động, mà là trái tim

Tôi tin rằng mỗi anh, chị trong hệ thống khuyến nông đều là những “người gieo hạt”. Không chỉ gieo hạt giống tri thức, mà còn gieo những hạt mầm hy vọng. Mỗi lần chúng ta lắng nghe một nông dân, hỗ trợ một hợp tác xã, là mỗi lần chúng ta khởi lên ánh sáng trong những đôi mắt đã từng lấm lem âu lo. Chúng ta không chỉ nói về năng suất, sản lượng mà còn cùng bà con tìm ra ý nghĩa của từng mảnh đất, từng giọt mồ hôi trên đồng ruộng. Tôi còn nhớ hình ảnh các anh chị đội mưa gió đến vùng sâu, vùng xa, mang theo những mô hình nông nghiệp mới. Tôi nhớ ánh mắt hào hứng của người dân khi được tham gia các lớp tập huấn, hay khi những sản phẩm của họ lần đầu được kết nối với thị trường. Đó là những khoảnh khắc đầy cảm hứng, bởi khuyến nông không chỉ làm công việc chuyên môn, mà còn làm người bạn đồng hành của nông dân - với tất cả tấm lòng và sự sẻ chia.

2025 - Hành động vì một nông nghiệp bền vững, một cộng đồng gắn kết

Năm mới 2025 đang đến gần, mang theo cả những cơ hội lẫn thách thức. Tôi mong rằng, trong hành trình sắp tới, công tác khuyến nông sẽ tiếp tục giữ vững tinh thần năng động, sáng tạo và trách nhiệm với cộng đồng:

- Gắn bó chặt chẽ hơn với địa phương và nông dân: Hãy tiếp tục về với những nơi xa xôi nhất, nơi bà con đang cần chúng ta nhất.

- Tăng cường kết nối: Không chỉ giữa nông dân với thị trường, mà còn giữa nông dân với tri thức, giữa những giấc mơ nhỏ để tạo nên một giấc mơ lớn.

- Truyền cảm hứng đổi mới: Khuyến khích nông dân mạnh dạn sáng tạo, dám nghĩ khác, làm khác.

Một nhà văn từng nói: “Bạn có thể đếm được số hạt trong một quả táo, nhưng không thể đếm được số quả táo từ một hạt giống.” Tôi tin rằng, mỗi hành động của anh, chị hôm nay chính là những “hạt giống” tạo nên một tương lai lớn lao cho nông nghiệp Việt Nam.

Khuyến nông - là ánh sáng dẫn đường

Trong năm mới, tôi mong chúng ta sẽ tiếp tục là “ánh sáng dẫn đường” cho nông dân - giúp họ không chỉ thấy con đường trước mắt, mà còn thấy ý nghĩa của con đường ấy. Chúng ta không chỉ dừng lại ở việc hướng dẫn bà con cách làm nông hiệu quả hơn, mà còn giúp họ hiểu rằng, họ là người giữ hồn đất, giữ cốt cách quê hương và là người kiến tạo tương lai. Hãy bước vào năm 2025 với niềm tin rằng, từng giọt mồ hôi trên cánh đồng, từng câu chuyện chúng ta kể với nông dân, từng bước đi của hệ thống khuyến nông đều sẽ góp phần làm nên một nền nông nghiệp bền vững, một đất nước trù phú và một cộng đồng hạnh phúc.

Chúc tất cả anh, chị, em trong hệ thống khuyến nông một năm mới dồi dào sức khỏe, tràn đầy nhiệt huyết và gặt hái nhiều thành công!

LÊ MINH HOAN

Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

KHUYẾN NÔNG DẪU ẮN ĐỔI MỚI

2024

Với thông điệp xuyên suốt **"Ở đâu có nông dân, ở đó có khuyến nông"**, lấy người nông dân làm chủ thể, Trung tâm Khuyến nông Quốc gia đã kết nối hệ thống khuyến nông cả nước và phối hợp chặt chẽ các đơn vị, tổ chức trong và ngoài nước triển khai công tác khuyến nông đạt được nhiều kết quả nổi bật, tạo nên dấu ấn rõ nét đóng góp vào sự nghiệp phát triển chung của ngành nông nghiệp và phát triển nông thôn.

NHỮNG CON SỐ ẤN TƯỢNG

122 DỰ ÁN, 434 MÔ HÌNH; 10.000 HỘ THAM GIA

59 dự án trồng trọt, lâm nghiệp: hiệu quả kinh tế cao hơn 15 - 20% so với đối chứng, nhân rộng trên 30%.

30 dự án chăn nuôi: giá bán cao hơn 5 - 10%.

33 dự án khuyến ngư: hiệu quả kinh tế cao hơn 30%.

THÔNG TIN TUYÊN TRUYỀN

48 sự kiện:

6.800 đại biểu, 180 lượt tỉnh/thành phố.

3.569 tin, bài, ảnh, phóng sự, video clip trên báo điện tử; 1.070 chuyên trang, chuyên đề trên báo giấy; 356 chương trình phát thanh; 100 chương trình truyền hình.

2.600 tin, bài Bản tin, trang web Khuyến nông Việt Nam.

28 ấn phẩm, 165.000 bản in.

ĐÀO TẠO HUẤN LUYỆN

276 lớp tập huấn, 8.630 lượt học viên.

5 bộ tài liệu, 1.200 bản in.

HỢP TÁC - LIÊN KẾT

30 thoả thuận hợp tác trong và ngoài nước, 6 dự án quốc tế, 16 sự kiện.

KHUYẾN NÔNG HIỆN ĐẠI - ĐA PHƯƠNG THỨC, ĐA GIÁ TRỊ, TĂNG HIỆU QUẢ SẢN XUẤT

Ngoài hướng dẫn nông dân về kỹ thuật sản xuất, kinh tế, thị trường, xây dựng mô hình, đào tạo huấn luyện, truyền thông, hoạt động khuyến nông còn tích hợp làng nghề sản phẩm OCOP, nông thôn mới cũng như tiếp cận nông nghiệp sinh thái, gắn nông nghiệp với du lịch, định hướng cho người nông dân phát huy đa giá trị của sản xuất nông nghiệp. Đặc biệt, đã thu hút được nhiều thành phần tham gia vào hoạt động khuyến nông (gồm doanh nghiệp, hợp tác xã, tổ chức quốc tế...) góp phần không nhỏ trong thúc đẩy sản xuất nông nghiệp hiệu quả tại các địa phương.

KHUYẾN NÔNG – LỰC LƯỢNG NÔNG CỐT THỰC HIỆN ĐỀ ÁN 1 TRIỆU HA CHUYÊN CANH LÚA CHẤT LƯỢNG CAO, PHÁT THẢI THẤP

Thứ trưởng Trần Thanh Nam nhiều lần từng nhấn mạnh: Hệ thống khuyến nông, đặc biệt là lực lượng khuyến nông cộng đồng đóng vai trò nòng cốt trong quá trình thực hiện Đề án. Khuyến nông đồng hành cùng nông dân, giúp nông dân tổ chức lại sản xuất, đào tạo tập huấn nâng cao năng lực và là cầu nối giữa nông dân với doanh nghiệp.

Trung tâm Khuyến nông Quốc gia đã tổ chức đào tạo cho tổ khuyến nông cộng đồng, hợp tác xã; xây dựng các gói đào tạo để thống nhất quy trình, nội dung, ban hành bộ tài liệu tập huấn phục vụ triển khai Đề án, xây dựng 7 mô hình thí điểm tại 5 tỉnh, quy mô 310 ha; 5 dự án triển khai nhân rộng, quy mô 1.600 ha; 5 mô hình hợp tác PPP. Các mô hình tại các tỉnh trong vùng đề án sẽ được tiếp tục mở rộng sau kết quả mô hình mẫu.

ĐÀO TẠO, TRUYỀN THÔNG NÂNG CAO NĂNG LỰC, THAY ĐỔI TƯ DUY – XÂY DỰNG NGƯỜI NÔNG DÂN CHUYÊN NGHIỆP, “NÔNG DÂN SỐ”

Thực hiện chủ trương tri thức hóa nông dân hình thành đội ngũ người nông dân chuyên nghiệp, hoạt động khuyến nông đã đẩy mạnh công tác tuyên truyền, đào tạo tập huấn nâng cao kiến thức về chuyển đổi số, thay đổi tư duy sản xuất truyền thống của người nông dân sang một nền nông nghiệp minh bạch, trách nhiệm.

Năm 2024 ghi dấu sự đổi mới của Hệ thống khuyến nông trong lĩnh vực chuyển đổi số với Đề án Khuyến nông số nhằm mục tiêu thống nhất cơ sở dữ liệu toàn hệ thống: triển khai phần mềm quản lý dự án khuyến nông, App khuyến nông xanh, xây dựng 30 đầu sách trên Tủ sách số của Bộ Nông nghiệp – PTNT, chia sẻ dữ liệu qua nền tảng số Mạng Nhà nông giúp người dân khai thác dịch vụ kỹ thuật, giá cả nông sản...

KHUYẾN NÔNG CỘNG ĐỒNG - CẦU NỐI TRI THỨC, SỨC MỆNH CAO CẢ

Đề án "Nâng cao hiệu quả hoạt động công tác khuyến nông trên cơ sở kiện toàn mô hình tổ khuyến nông cộng đồng" đã hình thành đội ngũ cán bộ khuyến nông cộng đồng chuyên nghiệp, có đầy đủ kỹ năng kết nối thị trường, có kiến thức khoa học công nghệ, giữ vai trò trung tâm trong chuỗi liên kết sản xuất nông nghiệp. Năm 2024, Đề án tiếp tục hướng dẫn xây dựng các vùng nguyên liệu, chuỗi an toàn thực phẩm có sự tham gia của lực lượng khuyến nông, hướng dẫn

nông dân sản xuất an toàn từ "gốc", xây dựng học liệu, nâng cao năng lực cho khoảng 2.000 cán bộ khuyến nông cộng đồng và nhân rộng mô hình, truyền thông lan toả sâu rộng hoạt động khuyến nông cộng đồng.

KHUYẾN NÔNG – PHÁT HUY SỨC MẠNH HỆ THỐNG ỨNG PHÓ VỚI THIÊN TAI

Siêu bão lịch sử mang tên Yagi đã gây thiệt hại nặng nề đối với ngành nông nghiệp. Trong bối cảnh đó, hệ thống khuyến nông là một trong những lực lượng tiên phong đến vùng bão lũ, mang theo sứ mệnh vừa chia sẻ, động viên vừa hướng dẫn người dân khôi phục sản xuất sau bão. Sự chung sức, vượt khó, sáng tạo của cả hệ thống, cộng đồng doanh

nh nghiệp, bà con nông dân và đồng hành của các cơ quan truyền thông đã tạo sự đồng thuận để cùng vượt qua khó khăn, nhanh chóng tái thiết, khôi phục sản xuất, góp phần hoàn thành mục tiêu tăng trưởng của ngành nông nghiệp những tháng cuối năm.

Trung tâm Khuyến nông Quốc gia, với vai trò chỉ đạo, kết nối đã nhanh chóng huy động và lan toả tinh thần tương thân tương ái đã cùng cả hệ thống khuyến nông hỗ trợ nông dân: tổ chức các đoàn chuyên gia,

cán bộ khuyến nông cơ sở đến từng hộ dân, cơ sở sản xuất để trực tiếp hướng dẫn, phát hành ngay 9 ấn phẩm hướng dẫn kỹ thuật, tổ chức 148 lớp tập huấn cho 4.400 lượt người tham dự, hỗ trợ chế phẩm sinh học, cây con giống ... giúp bà con phục hồi sản xuất, ổn định đời sống.

HỢP TÁC, LIÊN KẾT - MỞ KHÔNG GIAN KẾT NỐI

Năm 2024, khuyến nông không chỉ mở rộng không gian hợp tác, khơi thông thêm nhiều nguồn lực mà còn thay đổi cả một không gian văn hoá khuyến nông trong việc hợp tác liên kết, kết nối với cộng đồng doanh nghiệp, hợp tác xã, tại các địa phương đã tạo nên lực lượng khuyến nông ngày càng phong phú, đa dạng.

Cùng với đó, phát triển khuyến nông vùng đặc thù gồm các huyện, xã biên giới, hải đảo, địa bàn khó khăn, đặc biệt khó khăn, vùng đồng bào dân tộc và miền núi; đối tượng đặc thù gồm nông dân sản xuất nhỏ, hộ nghèo, cận nghèo, đồng bào dân tộc thiểu số, đối tượng chính sách, đối tượng yếu thế ít có khả năng tiếp cận công nghệ, kỹ thuật mới.

Từ vai trò tư vấn hỗ trợ bà con nông dân sản xuất đến kết nối, hay đề xuất chính sách nông nghiệp, nông dân, nông thôn, nhiều địa phương đã đổi mới hoạt động khuyến nông, ban hành các chương trình, kế hoạch hoạt

động, các chính sách hỗ trợ nhằm phát huy hơn nữa vai trò đặc biệt quan trọng của khuyến nông với nông nghiệp, nông dân, nông thôn.

Năm 2025, đất nước bước vào kỷ nguyên mới, hướng đến mục tiêu giàu có và thịnh vượng, việc chuyển giao tiến bộ kỹ thuật mới, công nghệ cao càng trở nên cấp thiết với người nông dân Việt Nam. Chiến lược phát triển khuyến nông Việt Nam đến năm 2030, định hướng đến năm 2050 sẽ là chính sách quan trọng để đáp ứng yêu cầu phát triển nông nghiệp, nông dân, nông thôn trong kỷ nguyên mới. Với tư duy xuyên suốt, tiếp tục đổi mới mạnh mẽ hình thức tổ chức và hoạt động, đảm bảo tinh gọn, hiệu quả, Khuyến nông Việt Nam sẽ ngày càng chuyên nghiệp và hiện đại.

Khuyến nông Việt Nam chắc chắn sẽ tiếp tục khẳng định vị trí quan trọng của mình trong tiến trình xây dựng một nền sản xuất nông nghiệp xanh, bền vững, xứng tầm vị thế quốc gia.

Khuyến nông Việt Nam và nước bạn Lào hợp song phương bên lễ Hội thảo trao đổi “vùng” các tổ chức khuyến nông vùng sông Mê Kông (MELA)

BÌNH ĐỊNH: MANG CÂY SÚP LỚ VÀNG ĐẾN VỚI ĐỒNG BÀO BANA

An Toàn là một trong những xã vùng sâu, vùng xa và đặc biệt khó khăn nhất huyện An Lão, tỉnh Bình Định. Người dân chủ yếu là người dân tộc Bana chiếm 91%. Đời sống của nhân dân nơi đây còn nhiều khó khăn. Để từng bước giúp bà con đa dạng các loại cây trồng mới phù hợp với tập quán canh tác của đồng bào, năm 2024, Trung tâm Khuyến nông Bình Định xây dựng mô hình trồng thâm canh cây súp lơ vàng theo hướng an toàn, quy mô 500m² tại thôn 1, xã An Toàn.

Qua hơn 2 tháng triển khai, cây súp lơ vàng "bén duyên" với vùng đất khó khăn này, cây sinh trưởng phát triển khá, cho bông đều, bông chắc. Chị Đinh Thị Ni Na, người trực tiếp tham gia mô hình cho biết: Lần đầu trồng cây súp lơ vàng, tôi được cán bộ khuyến nông hướng dẫn nên thấy cũng dễ trồng.

Chị Võ Thị Thu Hà, Phó Giám đốc Trung tâm Dịch vụ Nông nghiệp huyện An Lão cho biết: Trung tâm cử cán bộ kỹ thuật cùng cán bộ khuyến nông thường xuyên bám sát cơ sở, hướng dẫn bà con nên sau hơn 2 tháng triển khai cây súp lơ vàng cho kết quả thành công.

Trung tâm Khuyến nông Bình Định đã triển khai thành công mô hình trồng cây súp lơ vàng tại các huyện đồng bằng như Tây Sơn, Tuy Phước, thị xã An

Chị Đinh Thị Ni Na
bên vườn súp lơ vàng

Nhon..., thời gian thu hoạch từ 5 – 7 ngày. Vì vậy, để cây súp lơ được nhân rộng tại xã vùng sâu An Toàn cần có đơn vị liên kết tổ chức sản xuất đến tiêu thụ sản phẩm để bà con yên tâm sản

xuất. Anh Phạm Trung Chiến, HTX chè Tiến Vua (xã An Toàn, huyện An Lão) cho biết: Tiêu chí hoạt động của HTX là luôn đồng hành cùng các thành viên và bà con nông dân để tổ chức sản xuất và tiêu thụ nông sản.

Thời gian tới, Trung tâm Khuyến nông Bình Định sẽ tăng cường tập huấn, hướng dẫn, chuyển giao kỹ thuật trồng cây súp lơ cho đồng bào các xã vùng sâu, vùng xa, dần hình thành một nghề mới để nâng cao đời sống và xóa đói giảm nghèo.

Bà con nông dân
tham quan, học tập
tại mô hình trồng súp
lơ vàng

NGUYỄN CƯỜNG

Trung tâm Khuyến nông Bình Định

HIỆU QUẢ MÔ HÌNH CHĂN NUÔI CỪU THÍCH ỨNG VỚI HẠN HÁN, NẮNG NÓNG

Nằm trong khuôn khổ Đề án “Nâng cao nhận thức cộng đồng và quản lý rủi ro thiên tai dựa vào cộng đồng, đến năm 2030”; năm 2024, Trung tâm Khuyến nông Quốc gia đã triển khai mô hình “Ứng dụng tiến bộ kỹ thuật trong việc chăn nuôi cừu thích ứng với hạn hán, nắng nóng tại khu vực Nam Trung Bộ” tại xã Hàm Cẩn, huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận.

Đây là địa phương có khí hậu khắc nghiệt; nắng, gió, khô hạn nên nhiều năm thiếu nước sinh hoạt và canh tác nông nghiệp trầm trọng, đời sống người dân gặp nhiều khó khăn. Mô hình được thực hiện nhằm giúp

cho cán bộ nông nghiệp, cộng tác viên khuyến nông và bà con nông dân nâng cao nhận thức về thiên tai và năng lực ứng phó; tiếp cận với các giải pháp kỹ thuật trong chăn nuôi nói chung và chăn nuôi cừu nói riêng giúp thích ứng, giảm thiểu thiệt hại do thiên tai gây ra.

Mô hình có quy mô 77 con cừu lai Dorper (70 cừu cái và 7 cừu đực). Bảy hộ tham mô hình được hỗ trợ 70% chi phí về giống cừu, vật tư thiết yếu như thức ăn, tảng đá liếm, vắc-xin; được hỗ trợ kỹ thuật.

Nhờ sự tận tâm của cán bộ kỹ thuật và sự cố gắng của bà con, kết quả bước đầu cho thấy mô hình có triển vọng và hiệu quả, đã lựa chọn được giống cừu phù hợp, thích ứng tốt với thời tiết hạn hán, nắng nóng tại khu vực Nam Trung Bộ. Tỷ lệ sống của cừu đạt 100%, con đực có trọng lượng trung bình 30 kg/con, con cái có trọng lượng trung bình 18,5kg/con, 70 cừu cái có chửa - đạt 100% chỉ tiêu mô hình. Mô hình cũng nhân rộng được 2 hộ với 12 con cừu, đạt tỷ lệ nhân rộng 15,5%. Cán bộ kỹ thuật tiếp tục theo dõi số con đẻ ra, khối lượng cừu lai sơ sinh và đánh giá hiệu quả kinh tế của mô hình.

Trung tâm Khuyến nông Quốc gia đã tổ chức các hoạt động đào tạo, tập huấn, tham quan, tổng kết, thông tin tuyên truyền nhằm phổ biến kết quả và nhân rộng mô hình. Bên cạnh đó, cán bộ khuyến nông còn hướng dẫn bà con chuyển đổi diện tích hoa màu kém hiệu quả sang trồng cỏ, trồng ngô sinh khối để cung cấp nguồn thức ăn xanh cho gia súc và cách chế biến dự trữ, bảo quản thức ăn cho cừu nhằm mang lại hiệu quả kinh tế cao hơn.

QUỲNH TRÂM

BẠC LIÊU THÍ ĐIỂM NHÂN RỘNG GIỐNG LÚA BL9 TRÊN ĐẤT TÔM - LÚA

Thực hiện chủ trương cơ cấu lại ngành nông nghiệp theo hướng nâng cao giá trị và phát triển bền vững, Trung tâm Giống nông nghiệp Bạc Liêu đã nghiên cứu chọn tạo ra các giống lúa ngắn ngày có năng suất cao, chất lượng gạo ngon, thích ứng với biến đổi khí hậu, nhất là những vùng canh tác tôm - lúa còn khó khăn do điều kiện tự nhiên.

Giống lúa BL9 là giống lúa đầu tiên của tỉnh Bạc Liêu được Cục Trồng trọt công nhận lưu hành đặc cách theo Quyết định số 298/QĐ-TT-VPPN ngày 21/8/2023. Trên cơ sở khảo nghiệm và thực tế qua 02 vụ triển khai sản xuất BL9 diện rộng với quy mô 1.000 ha trên địa bàn 02 huyện sản xuất tôm - lúa trọng điểm của tỉnh Bạc Liêu là Hồng Dân và Phước Long cho thấy, giống lúa BL9 có khả năng thích nghi tốt với vùng đất tôm - lúa, năng suất cao, ít sâu bệnh.

Năm 2024, mô hình thí điểm nhân rộng giống lúa BL9 trên đất tôm - lúa thuộc chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới thực hiện tại HTX Ba Đình, xã Vĩnh Lộc A, huyện Hồng Dân với diện tích 95 ha đã cho kết quả khả quan trên vùng đất còn nhiều khó khăn do phèn, mặn này.

Năng suất ruộng sản xuất lúa BL9 ước đạt 6,5 tấn/ha, tương đương với các giống lúa khác đang canh tác trên địa bàn huyện; với tổng chi phí sản xuất 15 triệu đồng/ha, lợi nhuận đạt khoảng 45 triệu đồng/ha. Tuy nhiên, điều đặc biệt là ở các ruộng bị phèn nặng trên địa bàn xã Vĩnh Lộc A, giống BL9 tỏ ra chiếm ưu thế hơn các giống lúa khác khi không bị ảnh

Giống BL9 là niềm tự hào của ngành nông nghiệp Bạc Liêu

hưởng đến khả năng sinh trưởng, vẫn phát triển tốt và dễ nhánh bình thường. Điều này khiến bà con nông dân rất phấn khởi, nhiều nông dân đang độc canh tôm đã mạnh dạn chuyển đổi sang luân canh tôm - lúa để tăng thu nhập và hướng đến sản xuất bền vững.

Ông Nguyễn Minh Cảnh ở ấp Lộ Xe, xã Vĩnh Lộc A, huyện Hồng Dân chia sẻ: "Tôi nhận thấy BL9 là giống lúa dễ canh tác, ít sâu bệnh hại, dễ nhánh mạnh mà lại rất nhẹ phân, năng suất cao phù hợp với điều kiện đất đai, khí hậu tại địa phương. Bà con nông dân có thể mạnh dạn sản xuất trong thời gian tới, góp phần phát triển giống lúa mang thương hiệu của Bạc Liêu".

Ông Nông Văn Thạch, Giám đốc HTX Ba Đình cho biết: Từ kết quả đạt được, các thành viên trong HTX rất phấn khởi và sẽ mạnh dạn sản xuất giống BL9 trong thời gian tới. Mô hình có ý nghĩa lớn, giúp nông dân mạnh dạn xuống giống ở những ruộng chưa từng canh tác lúa. Bên cạnh đó, HTX sẽ chọn giống BL9 làm giống lúa chủ lực, nhằm phát triển gạo an toàn và xây dựng thương hiệu gạo BL9 đạt sản phẩm OCOP.

HIỆU QUẢ CHƯƠNG TRÌNH HỢP TÁC XÃ LIÊN KẾT VỚI HỘ NÔNG DÂN NGHÈO

Hợp tác công tư luôn là mục tiêu chiến lược của khuyến nông nhằm tận dụng mọi nguồn lực, đa dạng hoá hoạt động và mang lại hiệu quả cao nhất. Nổi bật là chương trình hợp tác giữa Trung tâm Khuyến nông Quốc gia, Văn phòng Điều phối Nông thôn mới Trung ương và Quỹ Thiện Tâm.

Chương trình có tên gọi "Hợp tác xã liên kết với hộ nông dân nghèo để phát triển kinh tế và thoát nghèo bền vững" nhằm hỗ trợ cho vay vốn không lãi suất cho 66 Hợp tác xã điển hình tại 32 tỉnh thành trên cả nước, nâng tổng số hợp tác xã tham gia chương trình lên 90 hợp tác xã. Chương trình đã phối hợp với các trường đào tạo nông nghiệp đầu ngành tổ chức thành công 7 lớp đào tạo, tập huấn nâng cao năng lực ngắn hạn cho hơn 600 hạt nhân là các chủ thể đại diện hợp tác xã và đội ngũ cán bộ khuyến nông đến từ hơn 50 tỉnh/thành phố trên cả nước.

Chương trình khẳng định điểm ưu việt, đổi mới và sáng tạo đột phá trong cách thức triển khai nhằm giúp các hợp tác xã mở rộng sản xuất, xây dựng thương hiệu và uy tín trên thị trường cũng

như tạo công ăn việc làm thường xuyên giúp các hộ khó khăn thoát nghèo, vươn lên làm giàu. Nhiều HTX được Quỹ Thiện Tâm hỗ trợ được đánh giá rất cao về cách làm hay, hiệu quả, trở thành điểm học tập của nhiều địa phương.

Ngoài ra, thời điểm tháng 9/2024, Quỹ Thiện Tâm đã phối hợp với Trung tâm Khuyến nông Quốc gia tổ chức hỗ trợ chế phẩm sinh học, men vi sinh, thuốc sát trùng chuồng trại với tổng giá trị trên 3,4 tỷ đồng cho bà con nông dân các tỉnh phía Bắc bị ảnh hưởng bởi mưa lũ khôi phục lại sản xuất.

Thời gian tới, ba đơn vị sẽ tiếp tục triển khai các chương trình đào tạo chuyên sâu cho cán bộ khuyến nông. Đồng thời, nhân rộng chương trình hỗ trợ các HTX nông nghiệp điển hình, đặc biệt là các HTX tham gia Đề án 1 triệu héc -ta lúa chất lượng cao, phát thải thấp; góp phần phát triển một hệ sinh thái nông nghiệp xanh và bền vững.

CHƯƠNG TRÌNH OCOP KHƠI DẬY TIỀM NĂNG CÁC VÙNG, MIỀN

Theo Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, tính đến tháng 9/2024, cả nước đã có 14.085 sản phẩm OCOP đạt 3 sao trở lên.

Nhiều sản phẩm OCOP đổi mới, sáng tạo để nâng cao chất lượng, tiếp cận thị trường xuất khẩu. Các khu vực nông thôn đã và đang hình thành nhiều vùng du lịch OCOP với nhiều loại sản phẩm như ẩm thực, chữa bệnh, làm đẹp, hàng tiêu dùng, quà lưu niệm... Sản phẩm OCOP bước đầu khơi dậy tiềm năng, thế mạnh về sản vật, vùng nguyên liệu và lao động địa phương, đặc biệt là dịch vụ du lịch nông thôn.

Sau hơn 6 năm triển khai, Chương trình OCOP đã khẳng định sự phù hợp và có sự lan tỏa mạnh mẽ, khẳng định hướng đi đúng đắn của một chương trình phát triển kinh tế nông thôn theo hướng phát huy nội lực, nhằm mục tiêu phát triển ngành nghề nông thôn, mở rộng thị trường, khơi dậy tiềm năng, lợi thế các vùng, miền.

SAU 6 NĂM TRIỂN KHAI:

Cả nước đã có
hơn **14.000** sản phẩm OCOP

Đến tháng 9/2024: Cả nước đã có
14.085 sản phẩm OCOP đạt 3 sao trở lên

72,1% sản phẩm
3 sao

25,8% sản phẩm
4 sao

2,1% sản phẩm 5 sao và
tiềm năng 5 sao (gồm cả các
sản phẩm năm 2020 đang
đánh giá, công nhận lại)

✓ Vượt mục tiêu của Chương trình OCOP
giai đoạn 2021-2025

Có **7.846** chủ thể OCOP

**Dấu mốc của
Chương trình OCOP
với các sản phẩm OCOP
từ 3 sao trở lên**

- Tháng 9/2024: hơn 14.000 sản phẩm
- Tháng 4/2024: hơn 13.000 sản phẩm
- Tháng 9/2023: hơn 10.000 sản phẩm
- Giai đoạn 2018-2020: hơn 4.400 sản phẩm

Chương trình OCOP:

Được triển khai từ năm 2018
theo Quyết định số 490/QĐ-TTg
ngày 7/5/2018

Hiện đã bước vào giai đoạn
thực hiện thứ hai

BBT

NGƯỜI SAY MÊ VỚI NÔNG NGHIỆP TUẦN HOÀN

Gần 20 năm lặn lội thương trường, anh Luyện Huy Doan ở xã Ngô Quyền, huyện Thanh Miện, tỉnh Hải Dương đã quyết định chuyển hướng sang mô hình chăn nuôi bò 3B theo hướng tuần hoàn khép kín. Nghĩ là làm, năm 2020 anh dồn vốn gom ruộng, đầu tư 3 tỷ đồng xây dựng chuồng trại khép kín trên diện tích 4.500m². Quy trình chăm sóc đồng bộ và luôn bảo đảm thông thoáng để đàn bò sinh trưởng, phát triển tốt. Chất thải chăn nuôi được thu gom, xử lý để phục vụ nuôi giun quế. Để tạo nguồn thức ăn xanh cho bò, anh thuê 4 mẫu ruộng trồng cỏ voi và thu mua cà rốt, bột ngô, cám gạo, bã bia, tận dụng rơm, rạ người dân bỏ đi sau mỗi vụ lúa.

Bò 3B có sức đề kháng cao, sản lượng, chất lượng thịt tốt. Ngay từ lứa đầu tiên đã cho hiệu quả kinh tế cao. Anh Doan cho biết: Mỗi ngày anh chỉ cho bò ăn 2 bữa với 30% lượng thức ăn tinh bột, còn lại là thức ăn thô, xanh. Định kỳ 2 tuần bổ sung vitamin, khoáng chất và vi lượng. Tiêm chủng phòng bệnh theo khuyến cáo của cơ quan chuyên môn nên trang trại chưa xảy ra dịch bệnh. Vì vậy, từ 100 con ban đầu, anh Doan mở rộng quy

mô, duy trì nuôi 150 con/lứa. Anh liên kết với các lò mổ lớn ở Hà Nội để tiêu thụ sản phẩm, mỗi năm xuất bán 15-20 tấn bò thịt, doanh thu trên 15 tỷ đồng, trừ chi phí anh thu lãi từ 3 - 4 tỷ đồng/năm. Hiện trang trại của anh tạo việc làm ổn định cho 5 lao động địa phương với mức lương 9 triệu đồng/người/tháng.

Là mô hình chăn nuôi khép kín, anh xây khu vực nuôi giun quế rộng 400m², sử dụng phân bò đã được xử lý qua men vi sinh làm thức ăn. Sản phẩm từ giun quế đa dạng, giá bán ổn định 30.000 - 40.000 đồng/kg, phân giun quế từ 3.000 - 4.000 đồng/kg, mang lại thu nhập 200 triệu đồng/năm. Hiện anh đang xây dựng thêm 2 nhà màng với diện tích 500 m² để mở rộng mô hình nuôi giun quế nhằm cung cấp các sản phẩm từ giun quế như: giun quế sấy khô, bột giun quế, phân giun quế dạng viên nén... để phục vụ sản xuất nông nghiệp.

Bước đầu thuận lợi, thành công nhưng anh Doan vẫn trăn trở vì nhiều loại thịt bò giá rẻ tràn lan làm ảnh hưởng tới người chăn nuôi trong nước. Anh cho rằng cần phải có cơ chế tạo môi trường cạnh tranh bình đẳng, bảo vệ quyền lợi người chăn nuôi, có chính sách hỗ trợ, khuyến khích người chăn nuôi đầu tư, mở rộng sản xuất, liên kết tiêu thụ sản phẩm.

Đánh giá về trang trại nuôi bò 3B của anh Doan, bà Phạm Thị Nhung - Trưởng phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện Thanh Miện cho biết đây là mô hình tiêu biểu, dẫn dắt nông dân hướng tới sản xuất bền vững.

HỢP TÁC XÃ CHÈ CẨM MỸ HƯỚNG TỚI CÁC SẢN PHẨM TIÊU CHUẨN HỮU CƠ

Hợp tác xã (HTX) chè Cẩm Mỹ được thành lập vào năm 2018. Với phương châm “sức khoẻ là vàng” những năm qua, HTX áp dụng quy trình trồng và chăm sóc chè theo tiêu chuẩn VietGAP và hữu cơ, tạo ra các sản phẩm chè an toàn và chất lượng.

Trên diện tích 30 ha, đã có hơn 15ha chè sản xuất đạt chứng nhận VietGAP. Để thực hiện trồng chè theo tiêu chuẩn hữu cơ, các thành viên HTX phải thực hiện cải tạo đất; dùng toàn bộ sử dụng phân bón, thuốc trừ sâu hoá học. Bà con được hướng dẫn thực hiện kỹ thuật ủ phân gà và sử dụng phân hữu

cơ vi sinh, thuốc sinh học thảo mộc ... Khu vực trồng chè của HTX được quy hoạch trồng xen những cây thân gỗ, có tán lớn, giúp cây chè được che bóng, tránh được nguy hại, ô nhiễm. HTX đầu tư hệ thống tưới phun mưa để tiết kiệm nước, đảm bảo chất lượng chè nguyên liệu. Các thành viên đều ghi nhật ký và có sự kiểm tra chéo. Toàn bộ chè búp tươi được thu hái bằng tay để có nguyên liệu chất lượng tốt nhất. HTX đầu tư khu vực nhà xưởng, sử dụng máy móc hiện đại để sản xuất chè, đảm bảo tự động hoá trên 70% công đoạn sản xuất như máy sao chè, máy sao sấy, máy hút chân không...

HTX rất chú trọng xây dựng thương hiệu, dán tem truy xuất nguồn gốc, thực hiện đầy đủ các giai đoạn kiểm định chất lượng từng sản phẩm thường niên, làm hồ sơ công bố sản phẩm, đăng ký bảo hộ thương hiệu logo của HTX.

HTX thực hiện tập huấn và cử các thành viên, hộ liên kết tham gia các lớp tập huấn về canh tác chè theo tiêu chuẩn VietGAP và hữu cơ; đồng thời bao tiêu toàn bộ chè búp tươi của thành viên và người dân trên địa bàn với sản lượng 240 tấn/năm. HTX phấn đấu sẽ đạt chứng nhận hữu cơ cho diện tích chè đã chuyển đổi thành công. Hiện HTX đã đạt chứng nhận ISO 2200: 2018, cùng với đó có 2 sản phẩm đạt OCOP 4 sao là chè xanh thơm Kim Tuyên và chè xanh Cẩm Mỹ móc câu loại đặc biệt. Đồng thời, đây cũng là 2 mẫu chè được gửi sang chuỗi cửa hàng sản phẩm châu Á tại Cộng hoà Liên Bang Đức. Doanh thu năm 2023 của HTX đạt 2,5 tỷ đồng, sau khi trừ chi phí thu lãi khoảng 350 triệu đồng.

HTX từng vinh dự được Trung ương Hội Nông dân Việt Nam biểu dương là 1 trong số 63 HTX tiêu biểu toàn quốc.

NÔNG DÂN QUẢNG NGÃI CHONG ĐÈN “NUÔI” HOA TẾT

Những ngày này, đến “thủ phủ” trồng hoa cúc ở xã Nghĩa Hiệp, Nghĩa Mỹ, huyện Tư Nghĩa vào ban đêm, nhiều người không khỏi thích thú trước khung cảnh lung linh, sáng rực với hàng ngàn ngọn đèn điện cùng lúc được thắp sáng trên những ruộng hoa. Nhìn từ xa, cánh đồng hoa nổi bật trên nền trời tối với những thửa ruộng rực rỡ.

Ông Nguyễn Thanh Tâm một trong những người có thâm niên trồng hoa cúc ở xã Nghĩa Hiệp cho biết, gia đình ông trồng 1.000 chậu cúc cung cấm cho thị trường Tết Nguyên đán 2025. Từ khi trồng đến 1 tuần tuổi là bắt đầu vô nước, vô phân chăm sóc. Khi cúc được khoảng 1 tháng là bắt đầu cho chúng “ăn” điện.

“Thắp đèn để “hô biến” đêm thành ngày nhằm kích thích cây hoa tiếp tục sinh trưởng vào

buổi tối, giúp cây nhanh phát triển. Như vậy 24/24 giờ, các chậu hoa sẽ liên tục nhận năng lượng từ ánh sáng và quang hợp để lớn lên, cây cúc sẽ cao lớn hơn, thân thẳng và đặc biệt là nở đúng thời gian theo ý định của chủ”, ông Tâm cho hay.

Theo kinh nghiệm của các hộ trồng hoa để điều tiết sinh trưởng cho hoa cúc, cần sử dụng các bóng đèn huỳnh quang loại nhỏ công suất từ 15 đến 20W. Cứ mỗi luống hoa (3 hàng chậu/luống), người dân thắp sáng bằng 5- 6 chiếc đèn điện. Cứ cách 2m treo 1 bóng, các bóng điện được treo cách những chậu hoa khoảng 1m. Việc thắp sáng cho hoa bắt đầu từ 18h đến 5h sáng hôm sau và đều do rơ le điện tự động đóng, ngắt.

Thời gian hoa cúc sinh trưởng khoảng 4 tháng, tùy thuộc vào điều kiện thời tiết, chăm sóc, loại hoa cúc... mà nhà vườn canh thời gian phù hợp cắt điện để cúc “ngủ” phát triển tự do, lấy sức đơm búp, để hoa nở đúng dịp Tết.

Ở xã Nghĩa Hiệp hiện có khoảng 600 hộ trồng hoa, với thương hiệu hoa Nghĩa Hiệp, nhiều thương lái ở các tỉnh như Quảng Bình, Quảng Trị, Quảng Nam, Bình Định, Kon Tum tìm về mua hoa để bán trong dịp Tết.

NHƯ ĐỒNG

TIỀM NĂNG NUÔI THƯƠNG PHẨM CÁ THÁT LÁT CƯỜM TẠI ĐÀ NẴNG

Để gỡ khó cho bà con, trong năm 2023 và 2024, Trung tâm Khuyến ngư nông lâm TP Đà Nẵng đã thực hiện Đề tài “Nghiên cứu xây dựng quy trình sinh sản nhân tạo và nuôi thương phẩm loài cá thát lát cườm tại thành phố Đà Nẵng”. Kết quả đã cho sinh sản được 30.000 cá giống thát lát cườm kích cỡ 8 - 10 cm. Riêng năm 2023, đã sinh sản được 16.000 con cá giống và hỗ trợ cho 04 hộ trên địa bàn huyện Hòa Vang nuôi thương phẩm. Mô hình thí điểm 2 hình thức nuôi trong ao và nuôi trong vèo đặt trong ao, xen ghép với 8.000 đối tượng cá khác (mè, chép).

Sau 12 tháng nuôi thương phẩm, cá có tỷ lệ sống từ 61 - 70%. Bốn hộ thu được 7.650 kg cá các loại, trong đó cá thát lát là 5.200 kg, các loại cá khác là 2.450 kg. Với giá bán 80.000 đồng/kg cá thát lát cườm; cá khác đạt 45.000 đồng/kg. Sau khi trừ chi phí, các hộ thu lợi nhuận từ 15 - 28 triệu đồng/1.000 m² diện tích ao nuôi.

Trong điều kiện của thành phố Đà Nẵng, để chủ động tạo ra con giống có nguồn gốc tại chỗ, phù hợp với điều kiện sinh thái của vùng nuôi là cơ sở bước đầu thuận lợi cho việc phát triển nuôi thương phẩm. Việc chủ động nguồn cá giống thát lát cườm đã góp phần thúc đẩy nghề nuôi cá nước ngọt theo hướng phát triển các đối tượng có giá trị cao, mang lại hiệu quả kinh tế cho người nuôi tại địa phương. Từ đây sẽ góp phần phát triển nghề nuôi cá nước ngọt trên địa bàn thành phố theo hướng đa dạng hóa đối tượng và khai thác hết tiềm năng diện tích mặt nước.

NGÔ THỊ KIM CƯƠNG

Trung tâm Khuyến NNL Đà Nẵng

CHĂM SÓC CÂY ĂN TRÁI SAU THU HOẠCH

1. Tỉa cành, tạo tán tùy loại cây, tuổi cây

Tỉa cành, tạo tán sau thu hoạch là giải pháp kỹ thuật không thể thiếu để vụ sau cây cho năng suất và sản lượng tốt. Cây muốn đạt năng suất thì diện tích lá phải lớn và giảm thiểu được các lá che lẫn nhau, muốn vậy phải bằng mọi cách kích thích cây ra chồi, lá mới bằng cách tỉa tán sao cho phù hợp với mỗi loại cây và tuổi cây.

Tỉa cành, tạo tán cho cây bưởi

Những cây mang trái tận cùng cành như nhãn, xoài, chôm chôm... cần cắt ngắn cuống sau chùm quả mới thu hoạch, đồng thời sửa tán.

Những cây ra quả ở nách lá như cây có múi (cam, bưởi, quýt..., trừ quýt hồng) cần cắt hết cành nhỏ, cành bị che khuất, sâu bệnh, đồng thời cắt những cành vươn ngoài tán để kích thích ra chồi mới.

Những cây có quả ở thân như dâu da, bòn bon, mít, sầu riêng... thì chỉ cần cắt sửa một ít cành trong tán, một ít cành ngoài tán.

Việc tỉa cành, tạo tán tùy thuộc vào tuổi cây, thông thường cứ 3 năm tỉa thì có 1 năm tỉa đầu để định hình lại tán cho phù hợp với sự phát triển bộ rễ, khoảng cách cây trồng bằng chiều cao tối đa của cây. Nếu thu hoạch vào mùa khô thì sau khi cắt tỉa chỉ cần chăm phân, tưới nước; chồi, đọt non sẽ bật ra ngay. Nếu thu hoạch vào mùa mưa thì bật cành lá mới sẽ khó khăn hơn.

2. Dinh dưỡng cho cây sau thu hoạch

Sau một vụ nuôi trái, cần nhanh chóng giúp cây phục hồi bằng cách bón phân sau khi tỉa cành tạo tán. Mặt khác, sau một thời gian bộ rễ của cây cũng bị già đi, thương tổn và cần có những tác động để kích thích bộ rễ phát triển mới.

Mùn, lân là 2 yếu tố cần thiết, bởi vậy sau khi thu hoạch phải bón phân hữu cơ kết hợp với lân. Ngoài ra vôi (CaO) có tác dụng làm giảm độ chua, phóng thích dinh dưỡng (nhất là lân) bị keo đất giữ chặt, cải thiện kết cấu của đất; nên được sử dụng chung với phân hữu cơ và lân.

Để việc bón phân hữu cơ có hiệu quả, tùy theo điều kiện có thể bón theo rãnh hình vành khăn tán lá nhưng tốt nhất nên bón rộng ra cả

vườn. Trước lúc bón cần cuốc lật đất, trộn chung cả 3 loại trên, rải đều rồi xới đất lại để vùi phân. Việc cuốc đất lên sẽ làm cho đất thoáng khí, thúc đẩy nhanh quá trình phân hủy phân.

Về liều lượng bón. Nếu dùng phân chuồng đã ủ hoai mục nên bón từ 10 -12 tấn/ha, nếu dùng phân hữu cơ công nghiệp (chất hữu cơ 20%) nên dùng khoảng 2 tấn/ha, lân supe dùng khoảng 1 tấn/ha, vôi 0,5 - 1 tấn/ha.

Sau khi bón phân hữu cơ khoảng 10 - 14 ngày, cần bón phân khoáng NPK để cây hấp thu phục vụ cho việc đâm tược mới. Công thức phân NPK lúc này cần hàm lượng đạm và lân cao.

3. Bảo vệ thực vật

Bà con triển khai các biện pháp chống ruồi đục quả

Công việc đầu tiên sau thu hoạch là phải vệ sinh vườn sạch sẽ, thu gom các tàn dư thực vật ra khỏi vườn và chôn vào hố để sau này có thể sử dụng bón lại cho vườn cây.

Khi vườn cây hồi phục, nhú chồi mới cũng là lúc lứa sâu bệnh mới tấn công. Sâu hại có 2 nhóm, nhóm hại ban ngày (rầy mềm, rệp sáp, sâu ăn lá, đục lá) và nhóm ban đêm, nhất là loại bọ côn trùng bay được vì chúng có tập tính bầy đàn, có thể vật trụ lá non chỉ trong vòng 1 - 2 giờ. Bởi vậy sau khi nhú đọt non cần kiểm tra vườn thường xuyên, khi phát hiện ra sâu hại ban đêm thì có thể sử dụng thuốc BTVT sinh học như dầu khoáng, hoặc thuốc có khả năng lưu dẫn, phun vào lúc khoảng 3 - 4 giờ chiều.

Sau khi bón phân hữu cơ, tưới nước thì một số bệnh rễ cũng có nguy cơ bộc phát. Đáng chú ý là bệnh vàng lá thối rễ do nấm phytophthora và fusarium solani, bệnh thán thư.

BBT

LƯU Ý ĐỂ TÁI ĐÀN GIA SÚC, GIA CẦM HIỆU QUẢ SAU TẾT NGUYÊN ĐÁN

Một là, cần tìm hiểu kỹ thị trường, nhất là thị trường tiêu thụ động vật và sản phẩm động vật, các chi phí đầu vào trong chăn nuôi để quyết định nhập đàn và tái đàn. Dịp Tết Nguyên đán, người dân thường sử dụng quá nhiều lượng thực phẩm động vật và sản phẩm động vật nên sau Tết phần nào cũng sẽ giảm đi. Vì vậy, chỉ nhập đàn và tái đàn trong điều kiện mặt bằng giá động vật và sản phẩm động vật trên thế giới và ở Việt Nam tương đương nhau, không chênh lệch quá lớn và dịch bệnh ổn định. Việc tìm hiểu thị trường để thực hiện tái đàn, nhập đàn gia súc, gia cầm sẽ tạo sự phát triển bền vững trong chăn nuôi vì quan trọng nhất là tạo đầu ra cho sản phẩm.

Hai là, đảm bảo nhập gia súc, gia cầm từ cơ sở có nguồn gốc rõ ràng, có uy tín, thương hiệu; đặc biệt các cơ sở đã được công nhận về vùng, cơ sở an toàn dịch bệnh. Được cán bộ kỹ thuật hướng

dẫn trong thời gian nuôi và các biện pháp kỹ thuật liên quan đến giống, thời gian miễn dịch giúp cho khả năng sinh trưởng và phát triển tốt. Nắm bắt thông tin về diễn biến dịch bệnh trong khu vực cũng như trong cơ sở chăn nuôi, từ đó có kế hoạch cụ thể sau tái đàn, nhập đàn.

Ba là, thực hiện việc nuôi tân đão đối với gia súc mới nhập đàn (khoảng 1-2 tuần), trên thực tế nhiều cơ sở chăn nuôi bỏ qua điều này dẫn đến rủi ro vì khi gia súc, gia cầm trong quá trình vận chuyển bị nhiễm bệnh.

Người nuôi cho con vật nghỉ ngơi riêng biệt với gia súc, gia cầm trong trại; cho ăn uống đầy đủ để con vật làm quen với điều kiện sống tại cơ sở hiện tại. Sau đó, thực hiện việc nhập đàn và các biện pháp phòng bệnh chung trong toàn trang trại.

Bốn là, chuẩn bị tốt điều kiện về chuồng trại khu chăn nuôi trước khi nhập đàn, tái đàn đó là vệ sinh cơ giới, phun thuốc sát trùng, để trống chuồng khoảng 5- 10 ngày. Trường hợp chuồng nuôi có gia súc, gia cầm ốm chết phải tiêu hủy cẩn làm thật tốt khâu vệ sinh bằng vôi bột, kể cả dùng đèn khò để diệt khuẩn, để trống chuồng thời gian dài hơn, phun thuốc sát trùng, ngâm nước vôi nền chuồng để tiêu diệt và hạn chế mầm bệnh tái nhiễm xâm nhập.

Năm là, thực hiện nghiêm việc khai báo chăn nuôi với chính quyền địa phương sở tại, đây là điều kiện bắt buộc theo quy định của Luật Chăn nuôi để có sự giám sát của các cơ quản lý Nhà nước và cơ quan chuyên môn. Trường hợp gia súc, gia cầm không may xảy ra dịch bệnh truyền nhiễm nguy hiểm, phải tiêu hủy bắt buộc sẽ được hưởng chính sách hỗ trợ của Nhà nước. Trường hợp không khai báo chăn nuôi, khi dịch bệnh xảy ra, không những không được hỗ trợ thiệt hại mà còn bị xử lý vi phạm hành chính.

Đồng thời, thực hiện tốt việc kiểm dịch động vật vận chuyển theo quy định. Trong quá trình chăm sóc, nuôi dưỡng gia súc, gia cầm mới nhập

đàn, tái đàn phát sinh vật nuôi có triệu chứng bất thường, ốm chết cần theo dõi, cách ly con ốm và báo cán bộ chuyên môn đến kiểm tra, hướng dẫn các biện pháp phòng và điều trị, tiêu hủy gia súc, gia cầm ốm chết theo quy định.

Sáu là, thực hiện tốt vệ sinh phòng bệnh sau tái đàn, nhập đàn, đặc biệt đối với gia súc, gia cầm có cung đường vận chuyển xa, thời gian vận chuyển dài ngày. Gia súc, gia cầm ở các vùng, khu vực đang có dịch cần chú ý ngay việc nuôi tân đão, tiêm phòng, phun khử trùng tiêu độc, đảm bảo mật độ chuồng nuôi để nâng cao sức đề kháng cho con vật.

Đảm bảo chế độ chăm sóc, nuôi dưỡng, có thông tin từ nơi sản xuất, nơi nhập đàn để có chế độ chăm sóc phù hợp. Cho gia súc, gia cầm tập làm quen dần với môi trường sống, chế độ ăn tại cơ sở mới. Lưu ý về khẩu phần ăn, lượng nước uống đảm bảo.

Bảy là, hợp tác xây dựng liên kết chuỗi để có sự chủ động về con giống, thức ăn, thuốc thú y, vật tư trang thiết bị trong chăn nuôi, các điều kiện chăm sóc nuôi dưỡng tạo đầu ra cho sản phẩm khi tái đàn, nhập đàn. Nắm bắt thông tin về tình hình và diễn biến dịch bệnh để có kế hoạch chăn nuôi. Ở những nơi, những vùng đang xảy ra dịch, không nên tái đàn, nhập đàn vì nguy cơ lây nhiễm bệnh và tỷ lệ rủi ro là rất cao. Không nhập gia súc, gia cầm ở nơi đang xảy ra dịch, hạn chế tối đa việc vận chuyển gia súc, gia cầm đi qua vùng có dịch.

Hy vọng, người chăn nuôi thực hiện tốt những lưu ý trên để khi tái đàn gia súc, gia cầm có hiệu quả, tránh rủi ro, thiệt hại về kinh tế trong chăn nuôi.

HỘI CHĂN NUÔI VIỆT NAM

CÁCH QUẢN LÝ HỆ THỐNG LỒNG HDPE HIỆU QUẢ

Với chất liệu siêu bền, hệ thống lồng HDPE đã trở thành giải pháp tối ưu cho nhiều hộ nuôi. Tuy nhiên, để khai thác tối đa tiềm năng của công nghệ này, việc quản lý hệ thống một cách khoa học và chuyên nghiệp là vô cùng cần thiết. Bài viết này sẽ chia sẻ những kinh nghiệm và kiến thức hữu ích giúp bà con quản lý hệ thống lồng HDPE một cách hiệu quả nhất.

1. Cấu tạo cơ bản của lồng HDPE

a. Khung lồng

Là thành phần chịu lực chính, được chế tạo từ ống nhựa HDPE với khả năng chống ăn mòn, chịu lực tốt, và bền bỉ trước tác động khắc nghiệt của môi trường biển. Tùy theo nhu cầu, khung lồng có thể được thiết kế theo hai dạng chính:

- Lồng tròn: Sử dụng hai vành lồng (trong và ngoài) kết nối với nhau bằng các đai (cùm) và trụ tay vịn, tạo thành cấu trúc ổn định trên mặt nước. Đường kính lồng dao động từ 10 - 40 m, được tùy chỉnh về độ dày ống và kích thước theo điều kiện môi trường và đối tượng thủy sản nuôi.

- Lồng vuông: Sử dụng ống HDPE chất lượng cao, kết nối đơn giản nhưng chắc chắn. Kích thước các ô lồng có thể thay đổi từ 4 x 4m đến 10 x 10m, phù hợp với quy mô nuôi và nhu cầu cụ thể.

b. Túi lưới

Là khu vực nuôi thủy sản trực tiếp, túi lưới được làm từ vật liệu như polyetylen hoặc polypropylen, có khả năng

Lãnh đạo Bộ Nông nghiệp và PTNT và lãnh đạo tỉnh Khánh Hòa thăm mô hình nuôi tôm hùm bằng lồng HDPE

chống tia UV và thích nghi tốt với nước biển. Mật lưới và độ dày sợi được thiết kế dựa trên loại thủy sản, đảm bảo an toàn sinh học và tối ưu hóa sự phát triển. Túi lưới không chỉ chịu được dòng chảy mạnh và điều kiện môi trường, mà còn được thiết kế để giảm thiểu tổn thương cho thủy sản trong quá trình nuôi. Đặc biệt, khả năng chống bám sinh vật và tuổi thọ kéo dài đến 10 năm giúp tối ưu chi phí vận hành.

c. Hệ thống neo

Hệ thống neo đóng vai trò cố định lồng tại vị trí trên mặt nước, chịu được tác động của gió và sóng. Neo thường được chế tạo từ bê tông hoặc kim loại, kết hợp với dây neo làm từ polyetylen hoặc polypropylen có độ bền cao.

Hệ thống này được thiết kế thông minh để tự động điều chỉnh theo mực nước thủy triều và sóng biển, đảm bảo tính ổn định tối ưu. Dây neo chống mài mòn và chịu lực kéo tốt, góp phần nâng cao tuổi thọ và hiệu suất của toàn bộ hệ thống lồng.

2. Một số phương pháp quản lý lồng HDPE hiệu quả

a. Lựa chọn địa điểm phù hợp

- Chất lượng nước: Ưu tiên các khu vực có nguồn nước sạch, ít ô nhiễm, với độ mặn và nhiệt độ ổn định, đáp ứng yêu cầu sinh thái của loài thủy sản nuôi. Nước sạch không chỉ cải thiện tốc độ tăng trưởng mà còn giảm thiểu nguy cơ lây nhiễm bệnh.

- Dòng chảy và độ sâu: Đảm bảo dòng chảy đủ mạnh để cung cấp oxy và loại bỏ chất thải, nhưng không quá mạnh để tránh làm tổn hại lồng nuôi. Độ sâu lý tưởng phải đảm bảo lồng không chạm đáy và hạn chế tác động từ sóng lớn.

- Bảo vệ khỏi thiên tai: Ưu tiên những địa điểm được che chắn tự nhiên như vịnh kín hoặc khu vực có đảo chắn gió nhằm giảm thiểu rủi ro từ bão và sóng lớn.

b. Thiết kế và lắp đặt lồng HDPE

- Kích thước và hình dạng: Chọn thiết kế lồng phù hợp với đặc điểm sinh học của loài nuôi và điều kiện môi trường. Lồng tròn thường được ưa chuộng nhờ khả năng lưu thông dòng chảy tốt hơn, hạn chế tích tụ chất thải.

- Vật liệu: Sử dụng ống HDPE chất lượng cao, bền bỉ trong môi trường biển khắc nghiệt, chịu được tia UV và không bị ăn mòn bởi các hóa chất như axit hoặc muối. Với tuổi thọ lên đến 50 năm, HDPE là vật liệu tối ưu trong nuôi trồng thủy sản.

- Hệ thống neo đậu: Thiết kế hệ thống neo chắc chắn, phù hợp với điều kiện đáy biển và sức gió. Sử dụng vật liệu chống ăn mòn, kiểm tra định kỳ để đảm bảo lồng luôn cố định và an toàn.

c. Vận hành và quản lý

- Mật độ nuôi: Duy trì mật độ thích hợp để giảm căng thẳng và nguy cơ bệnh tật cho thủy sản. Mật độ quá cao có thể gây thiếu oxy, làm tăng tỷ lệ tử vong và giảm năng suất.

- Chăm sóc và cho ăn: Cung cấp thức ăn chất lượng cao, cân đối với nhu cầu dinh dưỡng của loài nuôi. Giám sát lượng thức ăn chặt chẽ để tránh dư thừa, gây ô nhiễm nguồn nước. Hệ thống cho ăn tự động giúp tối ưu hóa hiệu suất và giảm lãng phí.

- Giám sát sức khỏe: Thực hiện kiểm tra thường xuyên để phát hiện sớm các dấu hiệu bất thường, áp dụng các biện pháp phòng ngừa như tiêm vắc-xin và duy trì chất lượng nước ổn định.

d. Bảo trì và vệ sinh

- Vệ sinh lồng: Định kỳ làm sạch lồng để loại bỏ sinh vật bám, rong rêu, đảm bảo khả năng lưu thông nước và sức khỏe của thủy sản. Sử dụng thiết bị chuyên dụng, hạn chế sử dụng hóa chất có hại.

- Kiểm tra cấu trúc: Kiểm tra các bộ phận như hệ thống neo, phao nổi và mối nối để kịp thời phát hiện và khắc phục các hư hỏng.

- Thay thế linh kiện: Sử dụng linh kiện chất lượng cao, thay thế định kỳ các bộ phận bị mài mòn hoặc hỏng hóc để duy trì hiệu suất và đảm bảo an toàn.

e. Quản lý môi trường và an toàn

- Giám sát môi trường: Theo dõi các thông số môi trường như nhiệt độ, độ mặn, oxy hòa tan, và pH bằng các thiết bị đo lường chính xác. Ghi chép dữ liệu thường xuyên để điều chỉnh kịp thời.

- An toàn lao động: Đào tạo nhân viên về các quy trình an toàn, trang bị đầy đủ thiết bị bảo hộ, và thực hiện tập huấn định kỳ để nâng cao nhận thức và kỹ năng ứng phó khẩn cấp.

- Quản lý chất thải: Thu gom và xử lý chất thải một cách khoa học, bao gồm chất thải rắn và nước thải, nhằm bảo vệ môi trường xung quanh.

Khu vực nuôi cá chẽm công nghệ cao trên vịnh Vân Phong

CON RẮN TRONG ĐỜI SỐNG VÀ VĂN HOÁ VIỆT NAM

Trong âm Hán Việt, “Ty” có nghĩa là con rắn. Ở nước ta, rắn sống trên mặt đất, trên cây và cả dưới nước, trong đó có một số loài không độc như rắn nước, rắn ráo, thần lằn (còn gọi là rắn mối). Ngoài ra, còn rất nhiều loài sống trên đất liền rất độc như rắn hổ mang, rắn cạp nong, rắn cạp nia, rắn hổ chuối, rắn mai gầm, rắn lục. Ở vùng Bảy Núi – An Giang vốn có rắn chân quạp. Ngoài ra còn phải kể đến loài rắn độc khổng lồ: rắn hổ mây có con dài 6 – 7m, nặng trung bình 70 – 80 kg/con. Người đi rừng khiếp sợ nhất là rắn hổ sơn vì chất độc của nó đúng đầu bảng. Có loài rắn hổ trâu còn gọi là rắn hổ chúa da màu đen.

Ở vùng biển nước ta có nhiều loài rắn biển, người ta gọi đó là con đền, trong số đó có loài đền kim có nọc độc cao gấp khoảng 40 lần nọc độc của rắn hổ mang chúa.

Nhiều bộ phận của con rắn có thể làm thuốc, trong tây y dùng mật rắn, trong đông y dùng thịt rắn, mật rắn, xác rắn lột. Ngoài ra, rắn còn là loài thiên địch đối với loài chuột đồng phá hoại lúa.

Chú thích: (1) và (2): tên một loài rắn nước

Ở nước ta, có nhiều địa phương tổ chức bắt rắn làm thịt hoặc ngâm rượu thuốc ngũ xà, tam xà. Có một số nơi như Vĩnh Phúc, Tiền Giang còn tổ chức nuôi rắn. Trại Đồng Tâm ở Tiền Giang có trại nuôi rắn lấy dược liệu và là cơ sở chữa trị rắn độc cắn. Con rắn gắn bó với người dân qua các câu ví von thường ngày của họ. Nói về quan hệ lúa đôi, người ta tỏ quyết tâm:

“Đôi ta như rắn liu điu (1)

Nước chảy mặc nước, ta diu lấy nhau”

Nói về phận gái có chồng người ta ví von:

“Có chồng thì phải theo chồng,

Chồng đi hang rắn, hang rỗng cũng theo”

Nói về người con không mang được khí chất của người cha, người ta bảo:

“Cha hổ mang đẻ con thiu điu (2)”

Người ta so sánh quy luật sinh tử của một đời người như sau:

“Rắn già rắn lột, người già người cột vào săng”

Nọc rắn rất độc, nên *“đánh rắn phải đánh đập đầu”*, nhưng muốn vậy phải *“dụ rắn ra khỏi hang”*, người ta đúc rút kinh nghiệm như vậy.

Người ta thường phê phán người hay đổ vạ cho người khác là *“Rắn đổ nọc cho lươn”*.

Phê phán người hay tô vẽ sự thật là người *“Vẽ rắn thêm chân”*.

Dự báo thời tiết gắn với hoạt động của loài rắn người ta bảo:

“Đương nắng có rắn ráo bò

Ngày mai là có nước mưa đầy đồng”

Phê phán kẻ đưa bọn quân nước ngoài vào xâm lược nước nhà, người ta bảo đó là hành động *“Cồng rắn cắn gà nhà”*.

NGUYỄN TRỌNG BÌNH

TRUYỀN THUYẾT VỀ "ÔNG TỔ" NGÀNH Y, DƯỢC

Hình ảnh một con rắn quấn mình quanh một cây gậy là biểu tượng của ngành Y, gắn với một truyền thuyết đặc biệt.

Thần Esculape được tôn thờ như một vị thần linh của y học Hy Lạp

Theo truyền thuyết Hy Lạp, trong thời kỳ loài người sống chung với thần linh, ở xứ Thessalie có vị vua Asklepios Esculape, vừa là một minh quân, vừa là một thầy thuốc rất giỏi. Ông được coi là ông tổ của ngành y dược. Ông đã sớm truyền ngôi lại cho con để có thời gian nghiên cứu y học và luôn tận tâm trong việc chữa bệnh cho mọi người, đặc biệt là người dân nghèo.

Một ngày nọ, Esculape trên đường đi thăm bạn thì gặp một con rắn, ông đã đưa cây gậy để gạt con rắn nhưng nó lại bám lấy rồi bò lên quấn quanh cây gậy. Esculape đã cầm cây gậy đập xuống đất để giết chết con rắn. Nhưng khi chuẩn bị bước tiếp, Esculape chợt thấy một con rắn khác bò tới cứu,

miệng ngậm một loại thảo dược và giúp con rắn đã chết sống lại. Từ đó, Esculape để tâm tìm kiếm các loại cây cỏ trong núi để chữa bệnh cho con người.

Thần Zeus, chúa tể của các vị thần Hy Lạp cổ đại sợ Esculape quá tinh thông y học sẽ giúp cho loài người trở thành bất tử nên sai anh em nhà Cyclopes tạo mũi tên sấm sét để trừng phạt. Nhờ thần Apollon kêu xin, thần Zeus đã tha tội và cho Esculape tham dự vào hàng tinh tú trong chòm sao Nhân mã (Sagittaire). Từ đó, Esculape được xem như thần bốn mệnh của các thầy thuốc.

Thần Esculape lấy vợ là Lampetie và sinh được 2 con gái là Hygie và Panacée, 3 con trai là Thelesphore, Machaon và Podalire. Tất cả 5 người con của ông đều tạo dựng được danh tiếng không kém cha. Cũng theo truyền thuyết, Hygie đã nuôi rắn thần để chữa bệnh và trở thành nữ thần biểu tượng cho việc giữ gìn sức khỏe con người, do đó môn vệ sinh học được đặt tên là Hygène. Cô con gái thứ hai - Panacée - là nữ thần có khả năng chữa mọi bệnh tật, do đó thuốc chữa bệnh được gọi là Panacée. Hai người con trai đều tham gia cuộc chiến thành Troy và đã được Homère ca ngợi trong tập trường ca Iliad. Machaon có tài chữa mọi vết thương cho các chiến binh, còn Podalire là một thầy thuốc ngoại khoa tài năng.

Trong nhiều thế kỷ, có thể vào thời kỳ Pindare, đầu thế kỷ thứ 5 TCN, Esculape mới được tôn thờ như một vị thần linh của y học Hy Lạp. Cũng từ thời điểm này, những đền thờ đầu tiên được xây dựng để ghi ơn ông, đồng thời sử dụng làm nơi khám chữa bệnh. Chử Esculape đã trở thành danh từ chung để chỉ những người hành nghề y dược.

Để tưởng nhớ Esculape, hậu thế đã dựng bức tượng của ông, tay cầm chiếc gậy làm bằng cây nguyệt quế và một con rắn quấn xung quanh. Con rắn này có tên là Elaphe longissima - loài rắn lành có màu sắc đẹp, sống phổ biến ở châu Âu. Sau này, Tổ chức Y tế thế giới quyết định lấy hình ảnh con rắn quấn quanh cây gậy làm hình ảnh đại diện trong Y học.

Rắn cũng xuất hiện trong biểu tượng của ngành dược, thay vì quấn quanh cây gậy, con rắn sẽ quấn quanh một vật được gọi là chén Hygeia. Chiếc

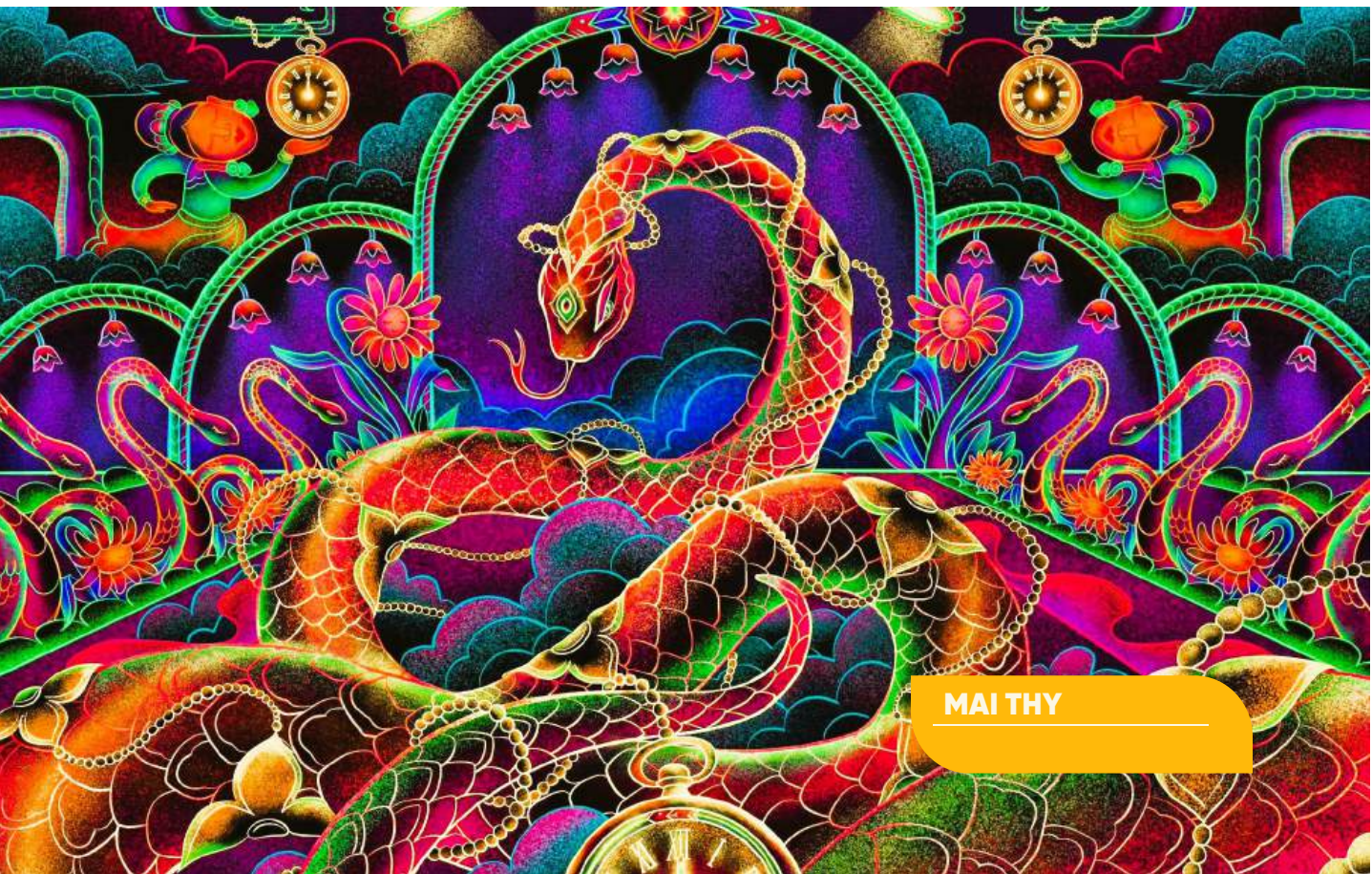

Logo của Bộ Y tế, hình con rắn quấn quanh cây gậy

Biểu tượng của ngành dược - chén Hygeia và một con rắn

chén này được cho là vật dùng để đựng thuốc của nữ thần Hygie. Năm 1796, chén Hygeia được xem là biểu tượng của ngành dược, Hiệp hội Dược học Paris đã phát hành đồng đúc mang biểu tượng này. Từ đó, chiếc chén được coi như tiêu biểu cho chén nước thuốc và con rắn là tượng trưng cho việc có thể cứu chữa bệnh. Hội Dược sĩ Hoa Kỳ đã chính thức công nhận chén Hygeia là biểu tượng cho nghề dược từ năm 1964.

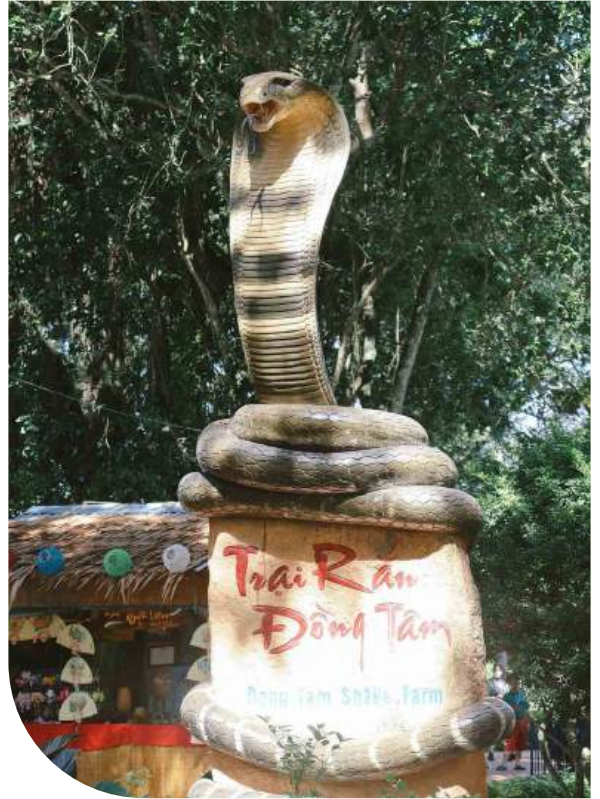
BẢO TÀNG RẮN ĐẦU TIÊN Ở VIỆT NAM

Trung tâm Nuôi trồng Nghiên cứu Chế biến Dược liệu Quân khu 9, hay gọi là Trại rắn Đồng Tâm ở huyện Châu Thành, tỉnh Tiền Giang. Nơi đây đã được tổ chức kỷ lục Guinness Việt Nam công nhận là bảo tàng rắn đầu tiên ở Việt Nam vào năm 2005, lưu giữ 50 tiêu bản của các loài rắn quý hiếm. Bảo tàng sở hữu hàng chục tiêu bản các loại rắn quý hiếm với kỹ thuật tạo hình công phu, tiện phục vụ tham quan, học tập, nghiên cứu.

Trại rắn Đồng Tâm tiền thân là Xí nghiệp 408, đến năm 1988 được nâng cấp lên thành Trung tâm nuôi trồng, nghiên cứu, chế biến dược liệu Quân khu 9, có nhiệm vụ bảo tồn các nguồn dược liệu quý; sản xuất thuốc y học dân tộc; cấp cứu và điều trị rắn độc cắn cho quân và dân các tỉnh đồng bằng sông Cửu Long. Hiện nay, Trung tâm có thể cứu sống những người bị rắn độc cắn nếu đem đến Trung tâm kịp thời. Không những thế, trại rắn Đồng Tâm hiện còn là điểm tham quan độc đáo nằm trong chương trình tour du lịch Mỹ Tho - cù lao Thới Sơn - trại rắn Đồng Tâm của các doanh nghiệp du lịch. Tại đây, du khách tận mắt chiêm ngưỡng hàng hàng nghìn cá thể rắn khác nhau, từ những loài rắn hiền lành như rắn nước, rắn gáo,... đến các loài rắn độc như hổ ngựa, rắn hổ cạp nong, hổ mai gầm,... những loài động vật quý hiếm như trăn, cá sấu, ba ba, cáo, gấu...

Rắn ở đây được nuôi dưỡng trong 3 khu vực:

- Khu nuôi rắn theo kiểu đảo, hồ nước: bốn bề xây tường cao ngang ngực người lớn. Bên trong, đáy hồ sâu khoảng 30 - 40cm, xâm xấp nước. Giữa hồ là tiểu đảo, có mấy chòm cây xanh cao ngang tường hồ, trên chòm cây là cả đám rắn

quần lấy nhau đông đúc. Khu này nuôi các loài rắn điển hình như rắn nước, rắn gáo, rắn ri cá,...

- Khu nuôi rắn độc: như rắn hổ ngựa, cạp nong, cạp nia... đặc biệt là hổ mang chúa (rắn hổ mây) cực độc, được xếp bậc E trong sách đỏ Việt Nam. Chúng được nuôi trong những chiếc chuồng riêng biệt, bên trong mô phỏng các hang hốc làm chỗ ẩn nấp, mặt ngoài được che chắn cẩn thận chỉ vừa đủ để khách ngắm nhìn.

- Khu nuôi trăn: thì được đặt trong nhà lồng có mái che, bên trong là các dãy lồng sắt, cao đến ngang hông, sàn bằng gỗ, mỗi lồng là từng chú trăn riêng biệt.

Nếu đến đúng dịp, du khách có thể tận mắt quan sát các chuyên gia lấy nọc rắn để sản xuất thuốc, hoặc xem rắn sinh sản. Thế giới về loài rắn vẫn luôn kỳ bí, mà trong trí tưởng tượng của đa số chúng ta là rất nguy hiểm. Nhưng khi đến trại rắn Đồng Tâm- tỉnh Tiền Giang, bạn sẽ có suy nghĩ khác hơn, vì vẫn có nhiều loài rắn hiền lành, không độc và dù chúng rất độc đi nữa nhưng nếu biết cách khai thác thì vẫn mang lại lợi ích thiết thực cho con người.

“Tạ ơn hồn lúa”

NÉT ĐẸP NGÀY TẾT

Tết ăn đầu lúa chính là nghi thức “Tạ ơn hồn lúa” - tạ ơn vật đã nuôi sống mình - phản ánh tâm thức tín ngưỡng của cư dân nông nghiệp trong ngày Tết, nét đẹp văn hóa cần được giữ gìn và phát huy thành một sản phẩm du lịch, tạo nên điểm đến du lịch văn hóa cộng đồng trong những ngày Tết.

Cư dân Đông Nam Á trước đây chủ yếu sống bằng nghề trồng lúa, nên cuộc sống của cư dân gắn với nông nghiệp lúa nước, họ cho rằng lúa là thứ lương thực quý giá và có nguồn gốc thiêng liêng - cây mọc ra từ xác một vị thần nên có niềm tin về “hồn cây lúa” gắn với những phong tục cổ.

Ở Việt Nam có 54 dân tộc, mỗi dân tộc có cách thể hiện khác nhau trong việc tôn thờ cây lúa, nghi thức tôn kính này được thực hiện trong ngày lễ hội lớn của làng - ngày Tết.

Người Kh'mer cho rằng khi lúa chín, lúa tự bay về kho. Một ngày nọ có hai vợ chồng cãi nhau cạnh kho lúa, ồn quá thần lúa bỏ đi, mọi người đói. Về sau phải nhờ thầy cúng mời thần lúa về, tuy nhiên từ đó con người phải làm ruộng vất vả nhiều hơn và tự mang lúa về nhà.

Người Việt xưa có lễ tế thần Tiên Nông, đả xuân ngu, tế đàn Xã Tắc (thờ thần Đất, thần Lúa), tế đền Hậu Thổ và lễ dâng trâu đất...

Người Mường ở Lai Động, Thanh Sơn, Phú Thọ gọi lễ xuống đồng là “đánh cổng cầu lúa”. Ngoài ra còn có các lễ cầu mưa, lễ đắp rác mạ, lễ rửa lúa, lễ cầu mùa, lễ côm mới...

Người Thái có lễ xén bản (rửa lá lúa), lễ cầu mưa, lễ kháu hạch (mùng côm mới).

Người Dao có lễ khấn chiêm, lễ chầu đoàn (cúng lúa chín), lễ mừng côm mới, lễ chầu mìn (cúng thần đất)...

Người Tày có lễ Pù da don (cúng người có công khai phá ruộng đất). Ngày cấy có lễ cúng hồn lúa.

Người K'ho ở Phan Sơn, Bắc Bình, Bình Thuận có tục Tết ăn đầu lúa, Lễ cúng xuống vụ đầu mùa, Lễ cúng mừng lúa mẹ làm đòng, Lễ cúng mừng lúa mẹ chín.

Một số nước Đông Nam Á cũng có lễ thần lúa: Indonesia, cây lúa được coi là hiện thân của nữ thần Dewi Sri nên có nhiều lễ thức phức tạp, người ta khấn nguyện để hồn lúa ở lại với cây lúa, với cộng đồng người nông dân.

Ở Thái Lan thì người nông dân rước thần lúa vào một nhà kho và cố giữ lại ở đó cho đến mùa sau.

Hội mùa ở Lào diễn ra ngay ngoài ruộng để lễ “hồn lúa”, kết thúc ngày hội là rước lúa về nhà.

Ở Campuchia, lễ tạ ơn hồn lúa gồm có hội dâng lửa, hội vun thóc và hội rước thóc. Hội mùa bao giờ cũng là ngày vui, là dịp mừng vụ mùa bội thu, cầu mong vụ sau cũng được tươi tốt.

Lễ tạ ơn hồn lúa của người Thái trắng ở Lai Châu

Rộn ràng

MÙA HOA TẾT

Làng hoa Sa Đéc, tỉnh Đồng Tháp

Mỗi mùa hoa Tết tại Làng hoa Sa Đéc đều mang đến niềm hy vọng về một cái Tết sung túc, đủ đầy. Để có vụ hoa Tết thắng lợi, ngành chuyên môn TP. Sa Đéc vận động các hộ trồng hoa duy trì diện tích 100ha hoa Tết, không tăng số lượng để tập trung nguồn hoa kiểng chất lượng và đảm bảo giá tiêu thụ ổn định. Những giỏ hoa cúc mâm xôi chuẩn bị Tết đều được các thành viên Tổ hợp tác hoa kiểng chăm sóc cẩn thận để hạn chế sâu bệnh, theo dõi thời điểm ngắt cơ hợp lý và chong đèn để xử lý ra hoa. Với hơn 200.000 chậu hoa các loại như cúc mâm xôi màu, hoa hồng, vạn thọ, cúc pico, cúc pingpong.

Những ngày này, đến với Làng hoa Sa Đéc, hình ảnh người nông dân cẩn mẫn chăm sóc những luống hoa mang một cảm giác thật bình dị và mộc mạc.

Làng hoa Thái Phiên, TP. Đà Lạt

Làng hoa Thái Phiên là 1 trong 5 làng hoa lớn của thành phố Đà Lạt, chuyên cung cấp nhiều loại hoa cho thị trường trong nước, với quy mô khoảng 350ha nhà kính trồng hoa các loại, đạt sản lượng hơn 500 triệu cành mỗi năm. Trong đó, tổng diện tích hoa để phục vụ cho thị trường hoa Tết năm nay khoảng 85ha với các loại hoa như: Cúc, lyly, đồng tiền, cát tường, hoa hồng, cẩm chướng, lay ơn ...

Đà Lạt có điều kiện khí hậu, thổ nhưỡng phù hợp nhất để cây hoa phát triển, chất lượng hoa Đà Lạt tốt hơn nhiều so với các sản phẩm cùng loại được canh tác tại các địa phương khác. Thị trường hoa dịp Tết năm nay sẽ kỳ vọng mang lại cho người dân một vụ mùa bội thu.

Làng đào Nhật Tân, quất Tứ Liên - Hà Nội

Đào Nhật Tân, quất Tứ Liên (Tây Hồ, Hà Nội) là hai biểu tượng đặc trưng thú chơi hoa cho Tết Nguyên đán của người dân đất Kinh kỳ. Năm nay, đợt bão số 3 làm nước sông Hồng dâng cao khiến nhiều vườn cây cảnh ở đây bị thiệt hại nghiêm trọng. Những người trồng cây cảnh nơi đây đang dồn hết công sức để hồi sinh những vườn đào, quất khoe sắc rực rỡ, mang lại không khí Tết tràn đầy sức sống.

Mỗi dịp xuân về, khi những cành đào được chở từ vườn về phố, người Hà Nội như thấy mùa xuân đến gần hơn. Những cành đào với những cánh hoa to, đẹp và dày không chỉ đem không khí Tết mà còn mang theo mong ước về một năm mới tràn đầy may mắn và rực rỡ. Cây quất quả vàng óng trĩu nặng trên cành, tạo nên hình ảnh của sự thịnh vượng và đoàn tụ.

Làng hoa kiểng Cái Mơn, Bến Tre

Đây là một trong hai làng hoa kiểng lớn nhất miền Tây Nam Bộ, cùng với làng hoa Sa Đéc. Đến Cái Mơn dịp Tết, mọi người sẽ được chiêm ngưỡng rất nhiều loài hoa đẹp, trong đó có vô số giống hoa hồng với màu sắc đặc biệt như hồng nhung, hồng lay-ơn màu tím sen, hồng cam, hồng vàng, hồng phấn... Nhưng hoa mai mới chính là loài hoa chủ đạo và nổi tiếng nhất ở Cái Mơn.

Năm 2025, tỉnh Bến Tre tổ chức Lễ hội hoa - kiểng Chợ Lách lần đầu tiên từ ngày 08 - 12/01 nhằm giới thiệu, quảng bá, nâng cao hình ảnh làng nghề hoa kiểng nổi tiếng cả nước, liên kết chuỗi giá trị ngành hàng hoa kiểng địa phương với các đối tác trong và ngoài nước.

BẢN TIN KHUYẾN NÔNG VIỆT NAM

Ở đâu có nông dân ở đó có khuyến nông

CHỊU TRÁCH NHIỆM XUẤT BẢN

PGS.TS.Lê Quốc Thanh

BAN BIÊN TẬP

ThS. Hoàng Văn Hồng

ThS. Đỗ Phan Tuấn

ThS. Lương Tiến Khiêm

TS. Nguyễn Thị Hải

ThS. Đặng Xuân Trường

ThS. Nguyễn Bá Tiến

TS. Đặng Bá Đán

ThS. Doãn Văn Chiến

THƯ KÍ BIÊN TẬP

ThS. Đỗ Thị Việt Oanh

TRỤ SỞ TÒA SOẠN

16 Thụy Khuê, Tây Hồ, Hà Nội

ĐT: 024. 37282485

Email: tthknq@gmail.com

Website: khuyennongvn.gov.vn

Giấy phép xuất bản số
69/GP-XBBT

ngày 25 tháng 11 năm 2022

Cục Báo chí - Bộ Thông tin

và Truyền thông

Số lượng: 7000 bản/số.

Bìa 1: Sắc xuân rực rỡ

Ảnh: CTV

TRONG SỐ NÀY

HOẠT ĐỘNG KHUYẾN NÔNG

- Thư ngỏ
- Khuyến nông năm 2024 - dấu ấn đổi mới
- Bình Định: mang cây súp lơ vàng đến với đồng bào Bana
- Hiệu quả mô hình chăn nuôi cừu thích ứng với hạn hán, nắng nóng
- Bạc Liêu thí điểm nhân rộng giống lúa BL9 trên đất tôm - lúa
- Hiệu quả chương trình hợp tác xã liên kết với hộ nông dân nghèo

XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI

- Chương trình OCOP khởi dậy tiềm năng các vùng, miền

MÔ HÌNH ĐIỂN HÌNH

- Người say mê với nông nghiệp tuần hoàn
- Hợp tác xã chè Cẩm Mỹ hướng tới các sản phẩm tiêu chuẩn hữu cơ
- Nông dân Quảng Ngãi chong đèn "nuôi" hoa tết
- Tiềm năng nuôi thương phẩm cá thát lát cườm tại Đà Nẵng

KHOA HỌC KỸ THUẬT VÀ CÔNG NGHỆ

- Chăm sóc cây ăn trái sau thu hoạch
- Lưu ý để tái đàn gia súc, gia cầm hiệu quả sau Tết Nguyên đán
- Cách quản lý hệ thống lồng HDPE hiệu quả

TẢN MẠN XUÂN

- Con rắn trong đời sống và văn hoá Việt Nam
- Truyền thuyết về "ông tổ" ngành y, dược
- Bảo tàng rắn đầu tiên ở Việt Nam
- "Tạ ơn hồn lúa" - nét đẹp ngày tết
- Rộn ràng mùa hoa tết

*Những bàn tay
đệt nên*
MÙA XUÂN

Quét để tải tài liệu

www.khuyennongvn.gov.vn